

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
26 mei 2026

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Datum
raadsvergadering
24 juni 2026
Documentnummer
791952
Agendapunt

Onderwerp

Het geven van een zienswijze op de Bijgestelde begroting 2026 en Begroting 2027 - meerjarenraming 2027-2030 van GR Het Gegevenshuis

Inleiding/aanleiding

Gemeente Heerlen heeft de Bijgestelde begroting 2026 en Begroting 2027 – meerjarenraming 2027-2030, verder in dit voorstel Begroting 2027 genoemd, ontvangen van Het Gegevenshuis. Conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt aan de raad verzocht de zienswijze op de Bijgestelde begroting 2026 en Begroting 2027 kenbaar te maken aan het algemeen bestuur. Tevens is ter kennisgeving de Jaarrekening 2025 toegevoegd. Zowel de eventuele zienswijzen als de overige reacties op de begroting kunnen leiden tot aanpassingen van de definitieve begroting die aan het algemeen bestuur zal worden voorgelegd.

Het Gegevenshuis neemt de deelnemers jaarlijks op een transparante wijze mee in de vorming van zijn begroting volgens voorcalculatie op basis van jaarlijkse ervaringscijfers. Via een interactieve presentatie van de financiële documenten van Het Gegevenshuis werd in maart 2026 op een heldere wijze inzicht verstrekt over de vorming van een realistische en financieel sluitende begroting op basis van feitelijke en transparante informatie. De betrokkenen zijn zeer tevreden over deze aanpak.

Het Gegevenshuis is een in Landgraaf gevestigde gebiedsonafhankelijke GR die sinds 1 juli 2015, als opvolger van de GBRD BAG-GEO, diverse overheden ontzorgt op het gebied van inwinning, beheer en het raadpleegbaar maken van geografisch informatie. Op dit moment zijn naast Heerlen de gemeenten Beek, Beekdaelen, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittern, Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Sittard-Geleen, Vaals, Voerendaal en het Waterschap Limburg aangesloten bij deze GR.

Enkele voorbeelden van producten en diensten die kunnen worden afgenomen bij Het Gegevenshuis zijn landmeetkundige werkzaamheden, het uitvoeren van de Wettelijke Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) en de ontsluiting van geo-informatie via een geo-viewer voor de medewerkers van alle deelnemers.

Het Gegevenshuis werkt op basis van een dienstverleningsovereenkomst met bijbehorende productbladen (bijv. Kadaster en Thematische kaarten) die per deelnemer worden vastgesteld. De kwaliteit van de bedrijfsvoering en dienstverlening wordt benadrukt door het feit dat Het Gegevenshuis zowel ISO 9001 als ISO 27001 gecertificeerd is.

Samenvatting Bijgestelde begroting 2026 en Begroting 2027 van Het Gegevenshuis

Bijgestelde begroting 2026:

Voor 2026 werd de primitieve begroting vastgesteld op basis van voorcalculatie met behulp van de toen bekende gegevens en cijfers (uit februari 2025). Voor de indexering werd gebruik gemaakt van het bij de opmaak laatst bekende prijsindexpercentage bruto binnenlands product (3,3%).

Over de hele linie is zichtbaar dat de gehanteerde uitgangspunten bij de primitieve begroting 2026 nog steeds valide zijn. Voor gemeente Heerlen betekent dit in totaliteit dat de bijdrage voor de bestaande producten in 2026 gelijk blijft aan de primitieve begroting: € 1.573.000.

Begroting 2027 - meerjarenraming:

- In de Bijgestelde begroting 2026 is opgenomen dat in 2026 zes medewerkers, overeenkomend met zes FTE, de organisatie verlaten wegens (pré)pensioen. Door de toepassing van overgangsrecht en opgebouwd bovenwettelijk verlof ontstaat hierdoor een zogenoemd pensionadogat.

In de praktijk betekent dit dat er hiaten kunnen ontstaan tussen feitelijk vertrek en vervanging, dan wel dat gedurende een overgangperiode sprake kan zijn van overlap in salarislasteren of extra inhuur. In de begroting is vermeld dat de ruimte om deze lasten op te vangen beperkt is en dat een andere personele tegenvaller kan leiden tot een begrotingsbijstelling. Dat maakt het pensionadogat niet uitsluitend een risico voor 2026, maar ook een aandachtspunt voor 2027.

De raad verzoekt daarom om dit risico gedurende 2026 en 2027 nadrukkelijk te monitoren, deelnemers periodiek te informeren over de feitelijke ontwikkeling van salarislasteren en inhuur en tijdig inzicht te geven in de wijze waarop de continuïteit van de dienstverlening wordt geborgd.

- Het algemeen bestuur heeft besloten dat het huidig huisvestings- en kantoorconcept niet meer past bij een innovatieve geodata-organisatie en contraproductief werkt om invulling te geven aan de strategische agenda. Bovendien heeft in het kader van het hybride werken en de krapte op de arbeidsmarkt het belang van een inspirerende werkomgeving aan kracht toegenomen.

De planvorming hiervoor is eind 2025 op gang gekomen. Medio 2026 zullen deze plannen zodanig uitgewerkt zijn dat het algemeen bestuur op basis van inhoud en financiële consequenties een besluit kan nemen. Voor de Begroting 2027 is hiervoor een stelpost van € 40.000,- opgenomen en als besluitvorming tot afwijking daarvan leidt wordt de Begroting 2027 bijgesteld.

Het uitgangspunt van de raad is dat de financiële consequenties van de huisvestingsopgave, waar mogelijk, binnen bestaande begrotingskaders of door scherp prioriteren worden opgevangen. Indien de besluitvorming tot een hogere of afwijkende last leidt dan nu geraamd, verwacht de raad daarover tijdig en expliciet te worden geïnformeerd.

- De uitwerking van het programma innovatie zal medio 2026 aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd. Afhankelijk van het besluit en de mogelijke financiële consequentie, kan bijstelling van de Begroting 2027 aan de orde zijn. Indien innovatiekeuzes leiden tot aanpassing van de gemeentelijke bijdragen, verwacht de raad dat de deelnemers daarover tijdig worden geïnformeerd en dat zij in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijze te geven.

Kader

Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)

Kernthema

Dienstverlening

Bevoegdheid

Raad

Voorstel

1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de voorliggende Bijgestelde begroting 2026 en Begroting 2027 van GR Het Gegevenshuis.

Argumenten

1.1 Digitalisering is geen luxe, maar randvoorwaardelijk voor efficiëntie en kostenbeheersing.

Het Gegevenshuis speelt hierbij een centrale rol door het leveren van betrouwbare geo-informatie, digitale basisregistraties en data-ontsluiting. Bezuinigen op deze basisinfrastructuur betekent snijden in de fundamenten waarop juist besparingen en verbeteringen gerealiseerd kunnen worden. De optimalisatie van de Heerlense KaartViewer omgeving in relatie tot de woningopgave en sociale veiligheid is hier een concreet voorbeeld van.

1.2 Korte termijn bezuiniging kan leiden tot hogere kosten op de lange termijn.

Een bezuiniging bij Het Gegevenshuis zou ten koste kunnen gaan van de kwaliteit en continuïteit van essentiële gegevensvoorziening. Denk aan BAG/BGT-beheer, geo-viewers, datakwaliteit en informatievoorziening voor het sociaal domein. Als deze basis verzwakt, moet de Gemeente Heerlen zelf extra kosten maken om deze informatie elders te organiseren of fouten te herstellen — wat leidt tot een kostenverschuiving in plaats van een besparing.

1.3 Versnelling van digitalisering vereist juist versterking, geen afbouw.

Om de Heerlense beleidsambitie “informatie werkt” te realiseren op het gebied van data-ondersteund werken, slimme dienstverlening en stedelijke ontwikkeling (veiligheid, leefbaarheid, woningbouw), is juist versterking nodig van de informatievoorziening. Het Gegevenshuis draagt hieraan bij met gecertificeerde, veilige en gestandaardiseerde diensten. Een bezuiniging nu vertraagt deze noodzakelijke innovatie en werkt contraproductief.

1.4 Samenwerking binnen Het Gegevenshuis voorkomt versnippering en stimuleert regionale synergie

Het Gegevenshuis voorkomt dat gemeenten ieder voor zich expertise en systemen moeten opbouwen. Deze bundeling van krachten sluit aan bij de regionale samenwerking en past bij het streven naar minder bureaucratie en meer uitvoeringskracht. Bezuinigen kan de positie van Het Gegevenshuis verzwakken en leidt mogelijk tot fragmentatie, wat uiteindelijk inefficiënter en duurder is.

Tegenargumenten en risico's

Geen

Kosten en dekking

Bijgestelde begroting 2026

Er is naar aanleiding van de bijgestelde begroting van het Gegevenshuis geen verandering in de bijdrage van de gemeente Heerlen.

Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2030

De Begroting 2027 van het Gegevenshuis is gebaseerd op voorcalculatie op basis van de feitelijke situatie met daaraan toegevoegd de ontwikkeling die tot bijstelling van de begroting 2026 hebben geleid en een structureel karakter hebben. In de begroting is rekening gehouden met een indexering van 3,3%.

De ontwikkeling van de bijdrage van Heerlen aan GR Het Gegevenshuis is volgens de Begroting 2027 - meerjarenraming de komende jaren:

Begroting 2027 e.v. Het Gegevenshuis	2027	2028	2029	2030*
Huidig bedrag in gemeentelijke begroting	1.626.000	1.679.000	1.735.000	1.735.000
Voorstel Gegevenshuis 2027 e.v.	1.638.000	1.692.000	1.748.000	1.806.000
Saldo (nadeel) begroting	-12.000	-13.000	-13.000	-71.000

* De gemeentelijke begroting is gebaseerd op de meerjarenraming 2026-2029.

De bijdrage van Heerlen aan het Gegevenshuis in 2030 is momenteel gebaseerd op onze bijdrage 2029. Deze is door het Gegevenshuis in 2030 al geïndexeerd maar in de gemeentelijke begroting nog niet. Zodra bij de gemeente Heerlen de begroting 2027 wordt opgesteld zullen daarin de financiële effecten worden meegenomen inclusief de indexering van de bijdrage 2030.

Communicatie

Na besluitvorming van de gemeenteraad wordt het besluit schriftelijk kenbaar gemaakt aan het algemeen bestuur van Het Gegevenshuis op de vergadering van 9 juli 2026.

Evaluatie

Via de bestuursrapportage, de periodieke rapportage en het jaarverslag over de voortgang van de mogelijke wijzigingen van de kerntaken.

Planning, procedure en uitvoering

juni 2026, Commissie Economie, Bestuur en Financiën

24 juni 2026, Raadsvergadering

25 juni 2026, Verzenden zienswijze

Bijlagen

Jaarrekening 2025 Het Gegevenshuis definitief gewaarmerkt incl. controleverklaring OGD.pdf

Bijgestelde begroting 2026 versie 0.1.pdf

Begroting 2027 - meerjarenraming versie 0.1.pdf

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Wever

drs. R. van Wuijtswinkel

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 mei 2026.

documentnummer 791952;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de voorliggende Bijgestelde begroting 2026 en Begroting 2027 van GR Het Gegevenshuis.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van 24 juni 2026.

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Weaver